

॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ नहि संतीतिशेषः ॥ २३ ॥ इत्यारण्यके प० नै० भा० एकोनपंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ४९ ॥ ॥ ४९ ॥ यदिदं शोचितमित्यादेरध्यायद्वयस्य तात्पर्यं सत्यसंरक्षणे कृते देवमानुषाश्चानुगृह्णन्तीति ॥ १ ॥ २ ॥ वानेयं वनं भवन्ती वारादि कष्टं कर्षणं जंमाम्यधान्यं ॥ ३ ॥ शुद्धैर्विषालिमैः विषलिमेन बाणेन यौहतौ मृगपक्षिणौ तयोर्मांसं कलंजं तद्भुक्त्वा चांद्रायणं चरेदिति स्मृतेः अयं हंतका

पार्थवाद्बलोल्लुप्तमहाचापविनिःसृताः ॥ दिव्यास्त्रमंत्रमुदिताः सादयेयुः सुरानपि ॥ १९ ॥ तस्य मंत्री च गोमाच सुहृच्चैव जनार्दनः ॥ हरिश्चैलोक्यनाथः सर्कि
नुतस्य न निर्जितं ॥ २० ॥ इदं हि सुमहच्चित्रमर्जुनस्येह संजय ॥ महादेवेन बाहुभ्यां यत्समेत इति श्रुतिः ॥ २१ ॥ प्रत्यक्षं सर्वलोकस्य खांडवे यत्कृतं पुरा ॥ फाल्गुने
न सहायार्थे वक्त्रेर्दामोदरेण च ॥ २२ ॥ सर्वथान हि मे पुत्राः सहामात्याः ससौबलाः ॥ क्रुद्धे पार्थे च भीमे च वासुदेवे च सात्वते ॥ २३ ॥ इति श्रीमहाभारते आरण्य
के पर्वणि इंद्रलोकाभिगमनपर्वणि धृतराष्ट्रखेदे एकोनपंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ४९ ॥ ॥ ४९ ॥ ॥ ४९ ॥ जनमेजय उवाच यदिदं शोचितं राज्ञा धृत
राष्ट्रेण वै मुने ॥ प्रब्राज्य पाण्डवान् वीरान्सर्वमेतन्निरर्थकं ॥ १ ॥ कथंच राजपुत्रं तमुपेक्षेतात्पचेतसं ॥ दुर्योधनं पाण्डुपुत्रान् कोपयानं महारथान् ॥ २ ॥ किमासीत्पां
डुपुत्राणां वने भोजनमुच्यतां ॥ वानेयमथ वा कृष्टमेतदाख्यातु नो भवान् ॥ ३ ॥ वैशंपायन उवाच वानेयं च मृगांश्चैव शुद्धैर्बाणैर्निपातितान् ॥ ब्राह्मणानां
निवेद्या ग्रामभुंजन्पुरुषर्षभाः ॥ ४ ॥ तांस्तु शूरान्महेश्वासांस्तदानीव सतो वने ॥ अन्वयुर्ब्राह्मणाराजन्साग्रयो न ग्रयस्तथा ॥ ५ ॥ ब्राह्मणानां सहस्राणि स्नातकानां
महात्मनां ॥ दशमोक्षविदां तत्र यान्विभर्तियुधिष्ठिरः ॥ ६ ॥ रुरुन्कृष्णमृगांश्चैव मेध्यांश्चान्यान् वने चरान् ॥ बाणैरुन्मथ्य विविधैर्ब्राह्मणेभ्यो न्यवेदयत् ॥ ७ ॥
न तत्र कश्चिदुर्वर्णो व्याधितो वापि दृश्यते ॥ रुशो वा दुर्बलो वापि दीनो भीतोऽपि वा पुनः ॥ ८ ॥ पुत्रानिव प्रियान् भ्रातृन् ज्ञातीन् निवसहोदरान् ॥ पुपोष कौरवश्रेष्ठो
धर्मराजो युधिष्ठिरः ॥ ९ ॥ पतींश्च द्रौपदीं सर्वान् द्विजातींश्च यशस्विनी ॥ मातृवद्भोजयित्वा ग्रे शिष्टमाहारयत्तदा ॥ १० ॥ प्रार्चीं राजा दक्षिणां भीमसेनो यमौ
प्रतीचीं मथवाप्युदीचीं ॥ धनुर्धरामां सहेतोर्मृगाणां क्षयं च क्रुर्नित्यमेवोपगम्य ॥ ११ ॥ तथा तेषां वसतां काम्यके वै विहीनानां मर्जुने नोत्सुकानां ॥ पंचैव वर्षा
णितथा व्यतीयुरधीयतां जपतां जुद्धतां च ॥ १२ ॥ इति श्रीमहाभारते आरण्यके पर्वणि इंद्रलोका पार्थाहारकथने पंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५० ॥ ॥ ४९ ॥
वैशंपायन उवाच तेषां तच्चरितं श्रुत्वामनुष्यातीतमद्भुतं ॥ चिंताशोकपरीतात्मा मन्युनाभिपरिप्लुतः ॥ १ ॥

रपदेयं ॥ ४ ॥ अनग्रयः परिव्राजकाः ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ आहारयत् आहारं कृतवती ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ इत्यारण्यके पर्वणि नै० भा० पंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५० ॥ ॥ ४९ ॥ तेषामिति मन्युना दैन्येन ॥ १ ॥